

Keddi szám:

4

fillér

ZEMPLÉN

Hetenkint kétszer megjelenő politikai lap

Szombati szám:

8

fillér

Szerkesztőség, kiadóhivatal, MTI kirendeltség
Vármegyeháza II. udvar
Telefon: 109. Postafiók: 69.FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. BOGYAY KÁLMÁNMegjelenik kedden és szombaton délután 12 órakor
Előfizetési ár:
Negyedévre 1-20 P, félévre 2-40 P, egész évre 4-80 P

Akinek jelleme acélból volt

Széchenyi-Wolkenstein Ernő gróf emlékezete

Irtta: id. dr. Szirmay István

Talán elég volna, ha csupán a keresztnévem emliteném is: *Ernő gróf*.

Akkor is tudná mindenki, hogy a család neve ugyanaz volt, mint a legnagyobb magyar!

Aki csak megfordult valaha a világháboruban hevenyészve felállított sátoraljaujhelyi dohánygyári kórházban — pedig mennyi sebesültet hoztak oda 1914 őszétől kezdve a mind sürűbben érkező kórházvonatok, különösen a galíciai első nagy csaták és a kárpáti harcok alatt, mennyi szívéen sujtott anya, apa kereste ott harctérre vitt fiát, — az soha sem fogja elfelejteni a Széchenyi Ernő gróf nevét, sem feleségét, ma már fájdalom özvegyét, az áldott Mici grófnét.

Mint szolgálatonkívüli huszárcapitány (hagyományos rang a Széchenyi-nemzettségben!) ő lett ennek a kórháznak első parancsnoka. Ő és felesége fejlesztették azt valóságos kórházzá, megszerelve az első önkéntes női ápológárdát és a komoly orvosi szolgálatot. Az ő lelkes buzdításuk és áldozatos példaadásuk vetette meg a kórház anyagi alapját, ők vették körül gyengéd szeretettel a sebesülteket, vigasztalták a kesergő hozzátartozókat: gyógyították a testi és lelki sebeket. Ugy, amint ezt a *Zemplén* előző számában már megírtuk.

Neve ekkor lett Zemplén vármegyében, sőt messze az országban is általánosan ismert, áldva emlegetett és mindenek felett népszerű.

Megelőzően inkább csak a főúri körökben ismerik Zemplénben; azóta, hogy feleségül vette a nagyemlékezetű Sennyey Pál báró leányát, Mici bárónőt.

Eleinte felesége birtokán a cigándi határban fekvő Bélatanyán gazdálkodott, ahol

kiváló izléssel és nagy hozzáértéssel valóságos paradicsommá varázsolta a hosszú időn át bérlőkézen volt és nem is gondosan ápolott tiszti lakást, udvart és kertet. A bodrogkereszturi birtokot és kastélyt gróf Wolkensteintől szerezték meg u. n. élők között kötött jogügylettel és ezen szerzéssel kapcsolatban csatolta — királyi engedéllyel — ősi nevéhez a Wolkenstein nevet. Az öreg Wolkenstein egyetlen fia — Oswald gróf, kinek fiatal gyermekarcát mindig megilletődéssel nézem a koronázási jubileumon hódolatukat bemutató zempléni lovasok között, a kárpáti harcokban esett el Kalenónál (nem messze Mezölaborctól.) A Wolkenstein név felvétele tehát az öreg gróf kívánsága volt. Ernő grófnak nem volt rá szüksége, hogy saját nevét fényesebbé tegye, hiszen Magyarországon nem lehet fényesebb név a Széchenyi névnél.

Jól írta a *Zemplén*, hogy áldottlelkű, mélyen érző, jószívű ember volt, valósággal küldetésszerűen kiválasztott párja a nemes szívről, fáradhatatlan munkás emberszeretetről messze ismert feleségének.

De — *gyenge ember nem volt*. Meggyőződése, hite mellett kitartott megingathatatlanul. Volt alkalmam erről személyesen is meggyőződni.

Midőn a Bodrogközi Kisvasut részére a kisajátítási eljárást folytattuk le, Thuránszky Lászlóval majdnem egy egész napon át azon mesterkedtünk hogy elcsábítsuk a Tisza István oldala mellől és reábirjuk, csatlakozzék az Andrássy Gyula által megindított mozgalomhoz, melynek célja volt, hogy a vármegye közgyűlése bizalmatlanságot szavazzon Tiszának. Andrássy személyesen állott e mozgalom élére, a közgyűlést megelő-

zően Terebesen népes értekezlet volt: ott voltak a felsőzempléni bizottsági tagok kivétel nélkül országos nevű ellenzéki emberek, köztük Eszterházi Móric is. Mi ketten Thuránszky és én, a cigándi kiszállásról átmentünk a Bélatanyára, megismételtük a Terebesen hallott érveket és megtöltük ezeket azzal is, hogy Tisza győzhet mindenütt az országban, de Zemplén nem hagyhatja cserben Andrássyt. Ernő gróf udvariasan, türelemmel meghallgatott minket, de ezután határozottan „nem”-et mondott, Nem veszítettük el a reménységet és azzal biztattuk egymást: „no, majd ebéd

után”. Ernő gróf szívesen látott ebédre, jól tartott mindennel, mi szem-szájnak ingere, kaptunk szerémségi bort (azóta sem ittam olyat!) és ebéd után újra kezdtük a kapacitálást. Hiába! Este azután kocsira ülve, bevallottuk egymásnak, hogy nem is hittük volna milyen kemény legény Ernő gróf.

Nem fogott rajta sem politikai argumentum, sem hízogás, sem a népszerűség megcsillogtatása. Pedig az volt a híre, hogy a szíve vajból van. *A szíve abból is volt, de a jelleme — acél*. Szinte nem is véletlen, hogy a Gondviselés csak egy nappal tévesztette el a dátumot. Majdnem ugyanazon napon lépett be az Örökkévalóság országába, amelyen politikai eszményképek Tisza Istvánnak fenséges árnyéka eltűnt a Halhatatlanság boltíve alatt.

Kétszáz OTI hátrálékos kéri tartozásának törlését

A bizottság már november hónapban megkezdi a kérelmek tárgyalását

A társadalombiztosítási tartozások törlesztési kérelmének benyújtási határideje október 31-én járt le. Ezideig kérelmezhetők az 1935. június 30-ig felszaporodott járulékos tartozások részétörlesztéséért azok, kik igazolni tudják, hogy vállalatukban illetve üzemiükben éveken át veszteséget szenvedtek.

Az ujhelyi pénztárhoz 191 ilyen kérelem érkezett, s azokat haladéktalanul munkába vesszük, hogy tárgyalásra előkészítve az elengedéssről döntő 5-ös bizottság elé

terjesszék. A bizottság már november havában megkezdi munkáját mely, előre láthatólag hosszabb időt fog igénybe venni.

A bizottság a méltányosság jegyében fog működni, s minden oly kérelmet kedvezően fog elintézni, melynél az elengedés feltételei fennállnak.

A belügyminiszteri rendeletnek megfelelően a járulékos tartozási kérvények benyújtói ellen, az esetleg folyamatban lévő végrehajtási eljárás a kérelem elintézéséig szünetel.

Meghosszabbították

a tokajhegyaljai szőlőgazdálkodási segélyakció kamatmentességét

A földmivelésügyi miniszter a minisztertanácstól nyert felhatalmazás alapján intézkedett a tokajhegyaljai szőlőgazdálkodási segélyakció során igénybe vett kölcsönök ügyében.

A miniszter az u. n. A. típusú kölcsönök kamatmentességét folyó

évi június hó 30-i határidőig meghosszabbította, tehát az A típusú kölcsönök után csak ezen időpont után kell kamatot fizetni.

Az A. típusú kölcsön első részlete a miniszteri intézkedés értelmében 1936. évi július hó 1-én fizetendő vissza.

100 éves a magyar vasut

65 évvel ezelőtt indult el az első vonat Sátoraljaujhelyből Budapestre

A jövő évben lesz 100 éve a magyar vasut megalapításának. Ebből az alkalomból az európai hírű Magyar Államvasutak országos ünnepeket fognak rendezni. Gyakran köztudott a miskolci üzletvezetőség területén is.

Ebből az alkalomból nem éreztelen zempléni szemmel is visszapillantani a magyar vasut hősi korszakára. Az 1836. évben megtartott országgyűlés foglalkozott a vasutüggyel és 13 fontos utvonallal kiépítéséről rendelkezett. A 12-ik fontos utvonallal volt a miskolci vasut kiépítése Lengyelország határáig. Természetesen a tervtől még messze volt a végrehajtás, de ha azt nézzük, hogy aig 30 év múlva a közbeeső szabadságharc és az elnyomás ellenére nagyrészt megvalósultak a törvény-cikk rendelkezései, akkor azt kell mondani, hogy elődeink a vasutépítés terén hatalmas, sőt heroikus munkát végeztek. A magyar kormányzat sokkal korábban értette meg a vasut fontosságát és hozott érte áldozatot, mint azok az államok, melyek Trianon óta elrabolták a magyarságnak rengeteg áldozattal megépített nagyszerű vasutvonalait.

Az első magyar felelős kormány kereskedelmi minisztere Széchenyi István gróf a legnagyobb magyar fogadtatta el 1848-ban azt a törvény-cikket, amely kimondotta többek között a Miskolc—Szerencs—Tokaji 8 mérföldes vasutvonal kiépítését.

Csodálatos, hogy sokkal előbb épült ki a Budapest—debreceni vasutvonal, mint a mai természetesen látszó Miskolc—budapesti vonal.

Zempléni vármegye bucsuja

Bernáth Aladár alispán gyászbeszéde Széchenyi Ernő gróf felett

A szombat délután végbement bodrogkiszfaludi temetésen a vármegye részvéte bensőséges kérések között nyilvánult meg.

A gyászoló ezrek élén ott láttuk dr. Fáy István főispánt, a társadalmi egyesületek vezetőségeit, az elhunyt régi munkatársait.

A vármegyét Bernáth Aladár alispán képviselte, aki a következő beszédben bucsuzott el a vármegye áldásos emlékezetű örökös tagjától.

Gyászoló Gyülekezet! Mély megilletődéssel s a legmélyebb részvétel állok e ravatal mellett, hogy bucsut vegyek Zempléni vármegye Törvényhatósága nevében vármegyénk érdemekben gazdag, min-

A vasut Miskolc és Debrecen között 1859-ben került használatba és hosszú évekig az volt a helyzet, hogy az ujhelyi ember ha Budapestre akart utazni, akkor lófogaton el kellett mennie Szerencsre és onnan Debrecen és

Cegléden át utazhatott Budapestre. Ennek az utnak megtétele akkoriban több mint 24 órába került.

Miskolcra 1870-ben indult el az első vonat Budapest felé. A következő évben 1871 őszén épült ki a Szerencs—sátoraljaujhelyi vonal, úgyhogy abban az évben lehetett először Miskolcon át Budapestre utazni.

Csak később került sor az ujhelyi szárnyvonalak megépítésére Kassa és Mezőlaborc felé.

Két milliárdos örökség

tartja izgalomban a felsőmagyarországi Weinbergereket

A rejtélyes ausztráliai örökgyógyó a Zemplén-szabolcsi határszélről vándorolt ki 40 évvel ezelőtt

Felbecsülhetetlen kincseket érő örökségért indult meg most a harc, a magyar hatóságok előtt. Ez az örökség nem a holdban létezik, mint a legtöbb hasonló fantasztikus örökség, mert ez már az angol pénzügyminisztérium felügyelete alatt van, várva, hogy az azért megindult nagy harcban ki kerül ki győzedelmesen.

Ennek az óriási vagyonnak a sorsa Magyarországot egészen közelről érinti, mert hiszen az örökgyógyó egy kis szabolcsmezei faluból került ki Ausztráliába, ahol fantasztikus vagyont halmozott össze.

A magyarországi Weinbergerek és rokonok most keresik azokat az okmányokat, amelynek segítségével bizonyítani tudják, hogy vérségi rokonjuk volt az Ausztráliába vándorolt Weinberger Leib.

A jelek szerint jelenleg a szabolcsi örökösjeleitek vannak előtérben, akik a napokban Debrecenben nagy értekezletre gyűltek össze.

Most már csak az a kérdés, hogy a zempléni vármegyei Weinbergerek vajjon — szabolcsi származásuk alapján — nem e kapcsolódnak bele a fantasztikus örökségi küzdelembe?

Városi Mozgó

Kedd, szerda nov. 5—6-án

Önagysága ügyvédje

Slágervigjáték 12 felvonásban.

Előadások kezdete hétköznapokon 6 és 1/29, vasárnap 4, 6 és 1/29-kor

Csütörtökön, november 7-én

Bőrharisnya

Világhírű regény 7 felvonásban.

T O M M I X

A FEKETE LOVAS

A Pártból

Vármegyei választmányi ülés lesz november hó 6-án, szerdán délelőtt 10 órakor

A *Nep. szerencsi szervezete* most tartotta meg választmányi ülését dr. Tóth Lajos elnök elnöklésével és a választmányi tagok nagy érdeklődése mellett. A választmány egyhanguan elhatározta, hogy volt vármegyei elnökét dr. Kozma György főispánt, kinek irányítása mellett a szerencsi szervezet erőssé, naggyá lett s a választás alatt nem remélt eredményt érte el, eltávozása alkalmából és Fáy István főispán új vármegyei elnököt szeretettel üdvözli, amivel újabb bizonyítékát kívánja adni a szervezethez s a szervezeti eszmékhez való hűséges ragaszkodásának. A lezajlott választási harcokból leszürt tapasztalatok alapján a választmány 14 taggal kibővült s az új választmányi tagok lelkes örömmel fogadták, hogy a nemzet boldogulásának jövőjét minden erejükkel férfias kitartással, hűséggel szolgálják. Végül az elnök részletesen ismertette azokat a legújabb kormányzati cselekményeket, amelyek mind a magyar nép megerősödését s jövő boldogulását szolgálják, majd a választmányi ülés igen lelkes hangulatban ért véget.

— **Öngyilkos lett egy négygyermekes családapa.** Szerencsen csütörtökön délután az utcaárokban egy eszméletlen férfit találtak. Kiderült, hogy Isépi Lajos 35 éves cipész, aki öngyilkossági szándékából megmérgezte magát. A miskolci kórházba szállították, ahol sérüléseibe belehalt. Az öngyilkos négy gyermek atyja. Tettét csak pillanatnyi elmezavarásban követhette el.

denki által tisztelt és nagybecsült férfiától, vármegyénk törvényhatóságának örökös és a nagy Széchenyi nemzetség egyik igaz tagjától, gróf Széchenyi-Wolkenstein Ernőtől.

Nem e vármegye szülöttje volt, idegenből jött, a még boldog időkben férfikora legszebb éveiben Zempléni vármegyébe és vette nőül az ország és a vármegye életében nagy szerepet vivő egyik főúri család jótékonyágáról messze földön ösmert kedves tagját s itt családot alapítva lett ő a mienk — lett Zempléni.

A Bodrogközön telepedett meg s tevékenyen vett részt annak társadalmi és szociális életében. Lelki nagysága és szociális érzéke azonban a világégés alatt bontakozott ki a maga teljes egészében. Minjárt a kezdet kezdetén ott hagyta az ősi kuriát, ott hagyta a gazdaságát, ott a nyugodt életet s jött Sátoraljaujhelyre, hogy ott

angyali jóságú nevével szolgálja az igaz ügyet.

Örökké emlékezetünkben marad az az idő, amikor a gróf Széchenyi pár a sátoraljaujhelyi Dohánygyári katonai kórházat megszervezte, megteremtette... — s lett a boldogult annak vezetője, parancsnoka.

Az akkor még daliás férfiú tevékenysége azonban nem a diszben, nem a külsőségekben merült ki, — úgy ő, mint a „jó Grófnő“ a munkából oroszán részt vállaltak s a kórház legmunkásabb tagjai lettek, elől jártak a betegek, a sebesültek ápolásában, gondozásában, a csüggedők vigasztalásában, istápolásában.

Ezrek és ezrek gondolnak ma is hálattal szívvvel arra a jóságos emberpárra, ki elesültségükben felemelte és az életnek visszaadta őket.

Majd jött a mindent elseprő forradalom, az összeomlás. A Dohánygyári katonai kórház, mint

ilyen megszűnt, de a grófi pár meleg szíve a törvényes rend helyreállta után is megtalálta módját, hogy szociális és karritatív tevékenységét folytathassa. Életre hívták a sátoraljaujhelyi Népkonyhát, hol emberbaráti munkájuknak áldoznak. Hogy a Népkonyha ma is fennál, az ő áldozatkészségük s fáradságot nem ösmerő tevékenységüknek köszönhető s habár később az örlő betegség gátolta is nagy halottunkat abban, hogy az ott folyó áldásos munka közvetlen szemlélője legyen, de a távolból is mindig szeretettel és érdeklődéssel figyelte az intézmény működését s jött annak segítségére akkor, amikor kellett.

Mindezt azonban minek mondom el, minek mondjam el, hogy mig egészsége engedte, nem volt a vármegyének olyan közügye, amelyből tevékenyen ne vette volna ki részét, hogy a Törvényhatósági

HIREK

— Kormányzói elismerés.

Magyarország kormányzója megengedte, hogy dr. Tóth Lajos szerencsi ügyvédnek sikeres ügyvédi munkásságáért és a közélet terén szerzett érdemeiért legfelsőbb elismerése tudtul adassék.

— **A kereskedelmi miniszter látogatása.** Winckler István dr. kereskedelemügyi miniszter pénteken este Sátoraljaujhelyre érkezett, ahonnan nejével együtt gróf Károlyi László uradalmába utazott weekendre. Vasárnap délután utazott vissza a miniszter Ujhelyen keresztül Budapestre.

— **Harangszentelés Tokajban.** Vasárnap délelőtt 10 órakor szentelik fel a tokaji róm. kath. templomban a hívek áldozatkészségéből a templom új harangját, mely 5000 pengőbe került.

— **Államosítják a városok közegészségügyi ellátását is.** Gömbös Gyula miniszterelnök az egészségügyi kiállítással kapcsolatban bejelentette a közegészségügy államosítását. Az átszervezés már január elsejétől megkezdődne és ezzel kapcsolatban a hatósági orvosi állásokban nagy változások lesznek. Hír szerint már december elsején rendelkezési állományba kerülnek az ország valamennyi törvényhatósági, városi és járási tisztviselői orvosai. Az önkormányzati tisztviselő orvosok nagyrészt a belügyminiszter döntése alapján az állami státuszba kerülnek, míg az át nem vett orvosok nyugdíjazva lesznek.

és Közigazgatási Bizottságnak igen buzgó és munkás tagja volt, hogy érdemei elismerésül tisztelte meg őt a Törvényhatósági Bizottság az örökös tagságával... Nincs itt senki, aki ezt ne tudná, ne látta s ne tapasztalta volna.

De nem is lehetett volna ez másként, hisz a megboldogultnak kiemelkedő jellemvonása volt a nemes szívósság és az emberszeretet. Ott tükröződött ez jószágos szemében, oda volt ez rajzolva nyílt, szelid arcára. Mig a komoly vonás homlokán tiszteletet parancsolt, addig a szeméből sugárzó jószág, rokonszenvet s bizalmat keltett már az első pillanatban.

Tisztelt gyászoló Gyülekezet! Nem akarom beszédemet hosszúra nyújtani, ebben is hódolok a mi kedves, jó halottunk szellemének, aki nem szerette a sok szót és különösen a sok dicséretet hallani. S ha most mégis beszélünk, tesszük ezt lelki szük-

Mit várhat Sátoraljaujhely a huszmillió pengős városi kölcsönakciótól?

Dr. Lukács Ödön szövetségi elnök nyilatkozik a „Zemplén“-nek

A magyar városok körében igen nagy érdeklődéssel várják annak a hatalmas akciónak eredményét, melyet a Magyar Városok Országos Szövetsége indított.

Tizenhét város összesen 20 millió pengős kölcsönt kér fontos beruházásokra és a munkanélküliség enyhítésére.

A kérvényező városok között van Sátoraljaujhely is. Ezért a Zemplén munkatársa kérdést intézett Lukács Ödön ny. miniszteri osztályfőnökhöz a Szövetség elnökéhez, aki a következőket volt szives mondani.

— A szövetség kölcsönkötvény-

kibocsátó bizottságot szervez. A kötvények egy részét az OTI és MABI venné fel tartalékalapjaiba, a többit magánbiztosítók.

— A kötvények mögött a városi vagyonok képeznék a fedezetet.

— Most várom az utolsó jelentéseket egyes késedelmes városoktól, melyek beérkezése után azonnal előterjesztem a részletes javaslatot a pénzügyminiszter ur elé.

— Bizalommal tekintek a döntő tárgyalások elé.

— Hogy melyik város mennyit kap, az elsősorban az általa javasolt közmunkák célszerűségétől és jelentőségétől függ.

— **Kegyeleti staféta.** A helybeli levante egyesület folyó hó 1-én 11 órai kezdettel, Halottak Napjára a hősök emlékére kegyeleti stafétát rendezett, a Kossuth szobortól a hősök temetőjéig 100—100 m. váltással. Résztvevők: Levante egyesület, Gimnázium, Felsőkereskedelmi iskola és a helybeli 7/III. hős. osztály sport csapatai 12—12 taggal. Elsőnek futott be a Gimnázium csapata, melynek utolsó tagja a saujhely város által adományozott babérkoszorút helyezte a hősök emlékművére.

— **Járvány-zárlat a sárospataki Főiskolában.** A tömeges vörheny megbetegedések miatt szombattól kezdődőleg 10 napra bezárták a sárospataki főiskolát és főgimnáziumot, továbbá az angol internátust is vesztégzár alá helyezték.

— **Harcias amazonok.** Hétfőn délután Ujhelyben a Szemere utca 6. szám alatt Godics Jánosné és Lazurik Mihályné 60 éves asszonyok összeszólkóztak. Lazurikné egy veder vízzel leöntötte ellenfelét, majd a vederral úgy fejbévágta, hogy eszméletlenül maradt a porondon. A rendőrség az eljárást megindította.

ségből, tesszük azért, hogy szomorúságunkat enyhítsük, a róla való kegyeletes megemlékezéssel.

Nehéz, gondteljes és zaklatott időben jött el a Te nagy örök békességed. Pihenj csendesen, álmodj egy szebb, egy boldogabb jövőről, álmodj a mindnyájunk által várva-várt Magyar feltámadásról. Ernő gróf — Isten veled!

Bucsuzni jöttünk, eljöttünk mi, a Törvényhatóság tagjai, hogy megköszönjük Néked azt a sok sok jót, amit tettél, szorongó szívvel láttuk, életerőd lassu, fel nem tartóztatható hanyatlását. A mi szomorúságunk már régi volt s most mikor a Teremtő Isten megváltott a további szenvedésektől, nem marad más számunkra, mint-hogy megőrizzük a Te el nem muló érdemeidet és megőrizzük jószágos lényed emléket a mi sziveinkben.

— **Csodálkoztak a filléres vendégek.** Vasárnap filléres gyorsvonat érkezett Ujhelybe, amellyel 500 utas érkezett. Nagyrészt rokonok. A filléres gyorsal érkező vendégek megint csodálkozva állapították meg, hogy Ujhelyben semmiféle programot vagy szórakozási lehetőséget nem tudnak kapni.

— **Sógorok egymásközt.** Erdőhorváti községben vasárnap este 10 órakor egy korcsma előtt Sajgó József sógorát Sajgó Istvánt olyan sulyosan bántalmazta, hogy az ujhelyi kórházba kellett szállítani.

— **„A molnár és gyermeke“ az ujhelyi színházban.** A bodrogközi ipartestület hétfőn délután és este mutatta be „A molnár és gyermeke“ című drámát az ujhelyi városi színházban. Az esti előadás meglehetősen nagy részvéltlenség mellett zajlott le, ami a rosszul megválasztott darabnak tudható be, mert a bodrogközi iparos műkedvelők más-különben elsőrangut nyújtottak.

Filléres riport

A novemberi őszbe egy kis tréfas hangulatot vitt egy ujhelyi filléres utas. Nem akart jegyet váltani, mert a Menetjegyiroda nem garantálta neki azt, hogy az ülése menetirányban lesz. Ez a kedves földünk nem számolt azzal, hogy a kocsi megforgatják egynéhányszor és jól nézne ki a jegykezelőség, ha még arra is gondot fordítana, hogy induláskor a 13. kocsit 13. számmal ellátott ülése menetirányban legyen.

Akad aztán még másféle bogaras ember. Például olyan, aki elhatározza, hogy egyáltalában nem fizet semmit a vonaton. Egy ilyen utas szörnyen pórul járt az ujhelyi filléresen Hatvan felé tartott a vonat és ő kényelmesen helyezkedett el a pad alatt. Ülése felett egy két éves kislány ült. A gyermeknek vizesüveg lehetett a kezében, vagy másféle baleset történhetett és a potyautasnak vizes lett a nyaka. Ilyen szörnyűségre ő sem számított és kiugrott az ülés alól — pont az ellenőr karjai közé.

A legpechesebb filléres utasok a Rombach uccában laknak. Némelyiknek 10 jegye is volt Sátoraljaujhelyre szóló. Zugban vették a Sátoraljaujhelyből érkezőktől. Egy pengőt, másfél pengőt fizettek ki darabjért és olyan ügyesen manipulálnak, hogy még a tinta-ceruzás aláírást is kigumizzák. Az elmúlt héten valamennyi filléres jegy a nyakukban maradt, senki sem akart Ujhelybe menni egy hétre. Az ott élő ujhelyiek épen elegendőnek látják, ha egy-két napra jönnek haza.

A filléresben megkérdeztünk egy ujhelyit, hogy mit tartott Budapest a legérdekesebbnek.

— Azt — mondta az utas, — hogy Pesten egy egészen nagy büfében 10 fillér egy rumos tea. Rengeteg fogy belőle. A Keletivel szemben egy tea sonkászemlével együtt 10 fillér. Miért nem láthatunk ilyen felírást az ujhelyi vendéglők és más hasonszokmájú üzletekben. A sütemény áráról ne is beszéljünk. A pesti van olyan jó mint az itteni, de 7 fillért már jó mákost ettem bárhol... Igaz, Pest sok mindenben drágább. Például kalapot olcsóbban vesz itt mint Pesten.

Egyébként fél Ujhely Pesten él. Pesten szeretik és megbecsülik a szorgalmas és megbízható ujhelyieket. (—t)

Tizennégy napi fogházat kapott a rágalmozó

Blumenfeld

A sátoraljaujhelyi kir. törvényszék Köröskényi tanácsa november hó 5-én délelőtt tárgyalta Blumenfeld Dezső 40 éves rakamazilakos, fényképész rágalmozó bűnperét. Blumenfeld Dezső a kisvonaton az inségakcióról elmélkedett, melyekkel kapcsolatban azt a kijelentést tette, hogy a vármegye vezetősége az inségakcióból hasznot húz.

A felelőtlenül szószátyárkodó fényképész a bíróság kétrédbeli rágalmozás miatt 14 napi fogházbüntetésre ítélte.

A tárgyaláson a sértett képviselőjében dr. Tóth Alajos h. vármegyei tisztviselő részvételével részt vett.

SAC veresége Perecesen

A vasárnapi bajnoki mérkőzésen — a papirformának megfelelően — a PTK 3:0 arányú vereséget mért az ujhelyiekre. Az első félidőben a helyi csapat jobb játékkal bebiztosította a mérkőzés sorsát. Szünet után már egyforma erők küzdelme következett, s az eredmény nem változott.

A kerületi eredmények a következők: BTK—PBÜSE 2:1, SSE—DVTK 1:1, MESE—HVSE 4:0, MVSC—DAC 2:1.

Az utolsó forduló előtt a bajnokság állása:

A bajnoki tabella a hetedik forduló után a következő:

	gólarány	pontszám
1. SSE	25 : 10	13
2. PTK	28 : 11	12
3. BTK	22 : 11	12
4. DVTK	24 : 13	11
5. MESE	10 : 11	7
6. PBÜSE	14 : 15	7
7. SAC	13 : 21	6
8. DAC	7 : 12	5
9. MVSC	6 : 22	2
10. HVSE	3 : 26	2

ÉLET ÉS HALÁL

Sátoraljaujhely város élete a negyvenéves anyakönyv tükrében

1895. évi október hó első napján lépett életbe az állami anyakönyvekről szóló törvény.

E törvény alapján vezetik az anyakönyvvezetők 1895. évi október hó 1-től a születésekről, házasságkötésekről és a halálesetéről az anyakönyveket.

A sátoraljaujhelyi állami anyakönyvek első példányai a születési anyakönyvet *Matolay Etele* alispán, a házasságit és a halálozást *Dókus Gyula* akkori vm. főjegyző hitelesítette az alispán helyett.

Az első anyakönyvi bejegyzést az életbelépés napján br. *Graizler József* anyakönyvvezető tette.

Bejegyezte *Bódy Károly* vm. tiszteletbeli pénztárelőőr és felesége *Lengyel Mária Károly* nevű fiát.

A halotti anyakönyvben *Polcsin János* egy éves gyermek kezdte meg az elköltözötték sorát.

A házassági anyakönyv első tétele alatt 1895. október 5-én *Ádám István* és *Bodnár Zsuzsanna* házasságkötése van bevezelve, akiknek tanúi *Ádám Antal* könyvkötő és *Ádám János* kőműveses voltak.

Negyven esztendő telt el az első bejegyzések óta. A sátoraljaujhelyi anyakönyvi hivatalban 27.000 szü-

letés, 21.000 haláleset és 7.000-et megközelítő házasságkötés van bejegyezve. Örömet és bánatot jelentő feljegyzések békében férnek meg egymás mellett.

Szüksége van erre a hivatalra az egyének és az államnak egyformán, s találoan nevezte el a hivatalt kreáló törvény „állami anyakönyvi hivatal”-nak. Állami ez még akkor is, ha *Rakovszky* volt belügyminiszter a hivatal munkáját önkormányzatnak minősítette egyik rendeletében nyilván azért, hogy a költségeit is az önkormányzatok viseljék, amint hogy viselik is *tíz esztendeje*.

Öröm és bánat találkoznak ebben a hivatalban. S mindkettő felé megértéssel kell fordulnia a hivatal vezetőjének s gondossággal, figyelemmel kell lennie mindig, hogy a munka lázában se téveszsen el soha egy betűt és számot se.

Érdesnek tartottunk néhány számadatot kiragadni a negyven éves anyakönyv számtengeréből. Az utolsó négy évben a következő számú születés, házasságkötés és halálozások történtek.

	szül.	házas.	halál.
1931. évben	648	154	468
1932. "	577	170	442
1933. "	514	142	414
1934. "	546	142	368

A folyó évben a házasságkötések és halálozások száma emelkedő tendenciát mutat, a születések száma marad körülbelül ugyanannyi.

A negyven év alatt a legtöbb házasságot a világháború után 1919. évben kötötték, összesen 337-et.

A legkevesebb házasságkötés jött létre 1915. évben a világháború elején, mely évben mindössze 97 házasságot kötöttek.

A legtöbb haláleset 1926. évben van bejegyezve, összesen 1339. Itt azonban meg kell jegyezni, hogy ebben az évben írták be az anyakönyvbe a világháború folyamán megállapíthatóan hősi halált halt ujhelyi katonákat.

A legkevesebben haltak meg Sátoraljaujhelyben a negyven év folyamán éppen az elmúlt eszten-

dőben, amikor a halálozások száma 368 volt.

Érdekes még megemlíteni, hogy a legtöbb születés történt az 1897. évben, amikor a város 787 új polgárral szaporodott. A legkevesebb születés az 1924. évben fordult elő, összesen 456.

Ennyi emlékezést megérdemelt az anyakönyvi hivatal, mint a magyar élet egyik igen fontos örömlomása is.

MŰVÉSZI KÉPEK nagyon olcsó áron SZEPESSY

fényképész műtermében
SATORALJAUJHELY
Petőfi-ucca 14. szám.

Amatőrfelvételeket olcsón és szakszerűen azonnal kidolgozok
Kezdőknek szaktanács
(A volt Szipál műteremben készült felvételek utánrendelhetők.)

Örlemény (liszt) raktárkönyv nyomdánkban állandóan kapható.

Zemplén vármegye alispánjától.

Szám: 9354/1935.

TÁRGY: Zemplén vármegye törvényhatósága hivatalai, 1936. évi irodaszer és könyvkötői szükségletének biztosítása.

Zemplén vármegye törvényhatósága hivatalai 1936. évi irodaszer szükséglete és könyvkötői munkálatainak biztosítása céljából

versenytárgyalási hirdetményt

bocsátok ki.

A pecséttel lezárt ajánlatok „Zemplén vármegye alispáni hivatala, Sátoraljaujhely” címmel és „Árjárlat” megjelöléssel ellátva a vármegyei iktató hivatalba

1935. évi november hó 20. napjának délelőtti 10 órájáig

beadandók, mert a később érkező ajánlatokat figyelembe nem veszem.

Az irodai szükségletek a következők:

Irodai fehér papír (I. oszt.) mintegy 5000 iv, fogalmi szürke papír mintegy 30.000 iv, diósgyőri nagy papír mintegy 250 iv, csomagoló papír mintegy 1.000 iv, boríték, nyolcados kisebb-nagyobb barna mintegy 20.000 darab, itatóspapír mintegy 300 iv, tinta, fekete 1/2 literes üveg mintegy 120 üveg, tinta, piros kisüveg mintegy 40 üveg, bélyegző-párna festék, fekete mintegy 20 üveg, tollhegy mintegy 35 doboz, színes írón, piros kék vastag mintegy 200 darab, fekete írón mintegy 20 darab, másoló iron mintegy 20 darab, pecsétviaszk piros mintegy 30 darab, vegytinta kisüveg mintegy 20 üveg, spárga, vékony mintegy 120 gombolyag, spárga, vastag mintegy 50 gombolyag, gummiarábikum, száraz, oldatlan mintegy 10 kilogramm, gépszalag mintegy 50 darab.

A vármegye 1936. évi könyvkötői munkálataira vonatkozó árajánlati űrlapok a vármegyei irattárban, jelen hirdetmény iratcsomója mellől, díjtalanul beszerezhetők.

A beérkezett zárt ajánlatok 1935. évi november hó 20. napján délelőtti 11 órakor bontatnak fel, melyen az ajánlattevők, vagy igazolt meghatalmazottjaik jelen lehetnek.

Sátoraljaujhely, 1935. évi október hó 30.

Bernáth Aladár s. k.
alispán.

Zemplénvármegye sátoraljaujhelyi Erzsébet közkórházától

1696. ig./1935. szám.

Önkéntes árverési hirdetmény.

Az Erzsébet közkórház tulajdonát képező régi leszerelt mosókonyha alábbi berendezési tárgyai

folyó évi november hó 14-én d. u. 3 órakor

az Erzsébet közkórházban önkéntes árverés útján a legtöbbet ígérőnek el fognak adni.

Bánatpénz 100 pengő, mely az árverés megkezdése előtt az Erzsébet közkórház pénztárába befizetendő.

Vevő tartozik folyó évi november hó 15-én a megvett tárgyakat elszállítani.

Az Erzsébet közkórház a tárgyak használhatóságáért semmiféle felelősséget nem vállal.

Árverésre kerülnek:

- 1 drb. mosógép, 30 kg. száraz ruha befogadására,
- 1 " csavarógép,
- 1 " öblögető gép- és kézi hajtásra,
- 4 fnt. 50 mm. átmérőjű közlömű tengely,
- 7 1/2 fnt. 35 mm. átmérőjű közlömű tengely,
- 4 drb. 50 mm.-es furatu függő csapágó,
- 9 " 35 mm.-es furatu függő csapágó,
- 6 " szíjtárcsa különböző átmérettel, 35 mm. furlyukkal,
- 2 " szíjtárcsa 50 mm.-es furlyukkal,
- 1 " 10 névleges lóerejű helyhez kötött fekvő gőzgép, egy hengeres és egy tolattyus, üzemképes állapotban. Pól-féle expansios szabályozóval.
- 30 kg. különféle szélességű használt gépszij.

Sátoraljaujhely, 1935. október 31-én.

Dr. Azary-Prihoda László
igazgató-főorvos.